

## پیشینهی هەندیک کەسب و کار لەبۆکان

(بەشی ٤، ١)

### ١.١. کەمپیوتر و کەرەسەیی کەمپیوتر

دیاره ئەوه بابەتییکی گەلێک نوێیه. نازانم کێ یەم دووکانی ئەو کەرەسانەیی کردووه و کەه؟ ئیستا کێ به کارەکهوه خەریکه و له کام شەقام و کامه گوزەر؟

ئەگەر من هەوایی مەسەلەکم نییه، برای بەرێزم کاک جەعفەر مەردانبەگی بۆی قەرەبوو کردوومەتەوه و لیستەیی ئەم ناوانەیی خوارووهی له پەیهۆندی مەسەلەکهەدا بۆ ناردووم:

"شیرکەتی کەمپیوتری سەهل سیستم، خاوەن: حەسەن ئەندیشه؛  
شیرکەتی کەمپیوتری رۆژتەک، خاوەن: فاروق فرۆمەند؛  
کەمپیوتری نارایا سیستم، خاوەن: کەریم پورموسستەفەوی؛  
شیرکەتی کەمپیوتری ئۆستا، خاوەن: ئاغای مەکاری؛  
فروشانگای رایانەیی دانا، خاوەن: موحسین حاجی باپیری؛  
شیرکەتی پویش رایانە، خاوەن: شیربەگی؛  
شیرکەتی ماد سیستم، خاوەن: رهئووف شامورادی؛  
خەدماتی رایانەیی وەفادار، خاوەن کەریم وەفادار."

### ١.٢. تەلەفون، تەلەفونی موبایل

ئەوش هەر بابەتییکی نوێیه. کاتی من له بۆکان بووم دووکانی وای تێدا نەبوو. دەزانم درەنگتر، هێرشیی کوری کاکم دووکانی ئەو بابەتانەیی هەبوو، بەلام کێ یەکهەم کەس بوو و کەه دووکانی ئەوتوکراره و ئیستا کێ له سەر ئەو رێچکەهیه دەروات؟

ئەم ناوانەیی خوارووه کاک جەعفەری مەردانبەگی بۆی ناردووم:

"میلان موبایل، خاوەن: ئاکو مەردانبەگی؛  
کاج موبایل، خاوەن: دیاکو قادری؛  
موبایل ئەپل، خاوەن: سۆران رحیمی؛  
موبایل ١٠٠١، خاوەن: محەمەد قازی؛  
موبایل ریبوار، خاوەن: ریبوار فیزوولابەگی؛  
بایل پاناتیل، خاوەن: ئەمیر ئەمینی؛  
ئاوا موبایل، خاوەن: شورش ئەمینی نازەر؛  
پارس موبایل، خاوەن: سیاوش دەبوکری؛  
سروش موبایل، خاوەن: عەزیم کەخودا محەمەدی."

### ۱۰۳. ته عمیری یه خچال و کهر سهی کاره بایی

ئهم کاره ئه مهندهی بزنام له زوهوه له بۆکان هه بووه. کهسانیک وهک کاک عهلی کامه لایی، کهسه نی کامه لایی، عهلی و محهمهد و عهبدو لآ حهلبی رادیو و گرامافون و زهبتی سهوتیان ته عمیر ده کرد. درهنگتر که یه خچال و تهله فیزیون و ماشینی لیباسشویی له بۆکان پهیدا بوون (وازانم له سه رهتای ۱۳۴۰ هکان و کو تایی سییه کانه وه) کهسانی دیکهش دووکانی ته عمیر اتیان کرده وه که من ناویانم له بیر نییه به لام دهزانم یهکیان فاتیحی سولتانی براز امه که دووکانی چاکر دهنوهی ئه وه دهز گایانهی ههیه.

کاک جه عفر مهر دانبهگی لیسته یهک له ناوی ئه وه کهسانه ی بو نار دووم که ئیستا له بۆکان کاری چاکر دهنوهی یه خچال و کهر سهی کاره بایی دهکن:

"ته عمیر گای خوسر هوهی، خاونه کهی: کاک عهلی خوسر هوهی؛  
ته عمیر گای یه خچال، خاونه کهی: عهلی مام باپیر؛  
خهدهمات فهنی، خاونه کهی: محهمهد سهناعتی؛  
خهدهماتی یه خچال، خاونه کهی: برابم شیرزاد؛  
خهدهماتی فهنی، خاونه کهی سهلاح کهریمی؛  
خهدهماتی فهنی سرووش، خاونه کهی: رهزا قاسم زاده؛  
خهدهماتی فهنی سهیوان، خاونه کهی: ئه محهمهد زهمزم؛  
ته عمیر گای دار خال، خاونه کهی: حیسام دار خال."

### ۱۰۴. پۆسته ی تایبهت، خزمهتگوزاریی پۆسته

کاری نار دنی نامه و شتی تر له ریگای پۆسته ی تایبهت واته غهیره دهوله تییه وه له میژره له ئیران ههیه و من پیش شو رشی ۱۳۵۷ له تهو ریز که لکم لی وه رگرتو وه. به لام له بۆکان کهی و کئ بو یه کهم جار دهستیان دایه ئهم کاره؟ ئیستا کئ دهیکات؟

کاک جه عفر مهر دانبهگی دهست نیشانی ئهم ناوانه ی کردو وه که له بۆکان دهفتهری خزمهتگوزاریی پۆسته یان ههیه:

"دهفتهری خهدهماتی پۆستی حهیبی، خاوهن: ئه میر حهیبی؛  
دهفتهری پیشخوان دهولت، خاوهن: داوود جان؛  
دهفتهری خهدهماتی پۆستی ئه محهمهد زاده، خاوهن: محهمهد ئه محهمهد زاده."

### ۱۰۵. بلیتی ته یاره فروشی

ئه وهش ههر کاریکی نو ییه. کۆماری ئیسلامی له شاره کور دنشینه کان بو نمونه له موکریان فرۆکه خانه ناکاته وه. فرۆکه خانه ی شاری سنهش گهوره ناکه نه وه که ههچ نه بی ته یاره ی شیر که تی هوما ی خوشیان بتوانی لی بنیشیت! خه لکی ناوچه ی موکریان، به بۆکانه وه، ده بی بچنه سنه و ورمی و تهو ریز بو ئه وهی به فرۆکه بچن بو ئهم لاو ئهولا. بیستم له بۆکان خه ریکه دووکانیک بو فرو شتنی بلیتی ته یاره بکریته وه. ئایا کاره که سه ری گرت و ئیستا شوینی وا ههیه یان نا؟ نازانم.

کاک جه عفر مهر دانبهگی ناوی ئەم دوو شوینەیی له پهیوهندی فرۆشتنی بلیتی فرۆکه له بۆکاندا بۆ نار دووم:

"ناژانسی سیروان؛

ناژانسی پهرواز."

ئەگەر هەڵە نەکەم دەبی "ناژانسی ئالان" یش هەبیت که هێرشی برارام خاوەنیەتی.

## ۱.۰۶. تابلۆ نووسین

ئەوه کاریکی هونەری و هی کەسانی خەت خۆشه. له رابردوودا تابلۆ به گشتی بۆ دووکانان و ئیدارات دەنوسرا و کارەکه لەسەر وەرەقیکی ئاسنی رەنگ کرا و بەرپۆه دەبرا؛ واتە هێشتا تابلۆی نۆیۆن و چرادار باو نەبوو و ئەوانەش که هەبوون له تارانەوه هاتبوون. کاکم زۆر خەت خۆش بوو و گەرچی تابلۆ نووسینی وەک ئەرک و کار نەدەکرد بەلام تابلۆی سەر دووکانی هەندیک کەسی نووسیوو. لەوانەش که وەک پێشه، بەو کارەوه خەریک بوو بیتن تەنیا کاک غەفووری ئاشناگەر دەناسم. ئیستا که قسه له خەت خۆشی کرا با یادیکیش له نەمر مەلا ئەمجەدی عوسمانی بکەم. مەلا ئەمجەد خەلکی قەلای رەسوولە سیت بوو و گەرچی تابلۆی دووکانی نەدەنووسی بەلام گەلێک شیعر و دۆعا و ئایەتی قورئانی به خەتە خۆشهکەیی دەنووسییهوه و له زۆر مآلی بۆکاندا شوینەوارەکانی به دیوارەوه دەدرا.

ئەوهش ناوی چەند تابلۆ نووسی بۆکان به پێی نووسینی کاک جه عفر مهر دانبهگی:

"قادر مەعروفی؛ کەریم نەججاری؛ موحسین حەسەنیاپی؛ جه عفر مەلامەحمودی"

## ۱.۰۷. رەنگ کردنی دیوار و دەرک و پەنجەرە

له قەدیما دیواری مآلان سپیکاری دەرکرا و له مآلی خەلکی هەژار هەر وهه له گوندەکانیش دۆغاویکی سپی دەگیرایهوه و به دیوارەکاندا دەرکرا. رەنگ کردنی دیوار به رەنگی غەیره سپی، دیار دەیهکی نوێیه که هاوڕێی له گەهل دروست کرانی ساختمانی تازه و ئاپارتمان سەری هەلداوه.

کاک جه عفر مهر دانبهگی لەم پهیوهندییهدا ئەم یادداشتە کورتەیی نووسیوه و ئەم ناوانەیی راگەیاندووه:

"عومەر سەقزی (له حەساری ئیمەدا بوو)؛ سەلاح عابد؛ سدیق فووقانی؛ جه عفر عەزیز نامان و وهستا عومەری رەنگرێز."

## ۱۰۸. سافکاری و رنگ کردنهوی ترومبیل

ٲهوه ٲاشكر ايه ٲيشهيهكي نوييه كه ٲهوهندهي بزائم له سالاني چل و ٲهناي ههتاويدا سهي ههٲدا. يهكهه سافكار كي بوو؟ يهكهه رهنگكار كي بوو؟

سپاسي زور بو كاك جه عفر مهردانبهگي كه بو شايي زوري ٲهه بهشهي ٲر كردهوه.

درٲژهي ههيه

